



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

MINISTER

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 400 81 39
E: gp.mzp@gov.si
www.mzp.gov.si

Izdajatelj: sigov-ca Ref. št. dokumenta: 001-13/2012/58
Številka certifikata: ac 98 18 b1 Čas podpisa: 15:25, 06.03.2017
Potek veljavnosti: 14.09.2020 Podpisnik: Peter Gaspersic

Dr. Milan Brglez
predsednik Državnega zbora
Državni zbor Republike Slovenije
Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana
gp@dz-rs.si

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE	
Prejeto:	06-03-2017
Šifra:	020-07/17-200/3
Povezava:	320-05/17-7
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

Številka: 001-13/2012/58
Datum: 2. 3. 2017

Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje Suzane Lep Šimenko v zvezi z umeščanjem in izgradnjo daljnovodov

Prejel sem vaš dopis v skladu z 248. členom Poslovnika Državnega zbora, s katerim ste mi dne 16. 2. 2017 poslali pisno poslansko vprašanje Suzane Lep Šimenko. Gre za niz vprašanj, na katera odgovarjam, v nadaljevanju:

1. Ali je študija Elesa glede primernosti polaganja kablov na trasi Cirkovce-Pince narejena? Kdaj bomo s študiji seznanjeni poslanci?

Za daljnovod DV 2x400 kV Cirkovce-Pince je bil v juliju 2012 sprejet državni prostorski načrt, katerega izdelava se je pričela leta 2002. Državni prostorski načrt je obdelal vse možne opcije izvedbe povezave med Slovenijo in Madžarsko. Izvedle so se vse optimizacije. Vprašanja glede izvedbe DV v tehnologiji VN kabla so bila postavljena tudi v vseh javnih razgrnitvah osnutka DPN. Na ta vprašanja je bilo obširno odgovorjeno v »Stališčih do pripomb in predlogov z javne razgrnitve«.

Na pobudo MzI pa je ELES izdelal »Analizo možnosti kabliranja 110 kV daljnovodov«, v kateri je na splošno opredeljeni tudi osnovni tehnični, okoljski in ekonomski parametri kablovodov 400 kV

2. Ali lahko omenjeno študijo priložite k odgovoru na moje poslansko vprašanje?

Dokument, ki smo ga prejeli od ELES prilagamo temu odgovoru.

3. Ali podobno študijo pripravlja še kakšen neodvisni organ, ki ni investitor?

Na temo umeščanja kablovodov v prostor ter njihovih tehničnih ter ekonomskih značilnosti je v svetu izdelanih veliko študij člankov in primerjav, ki so jih izdelovali tako investitorji daljnovodov, kot tudi strokovne institucije.

4. Kakšni so stroški gradnje daljnovodov v primerjavi s polaganjem kablov?

Izvedba 400 kV kablovoda je v osnovi 10-15 krat dražja od nadzemnega voda podobnih zmogljivosti. Cena se razlikuje v odvisnosti od konfiguracije terena, geoloških značilnosti terena v katerega se polaga ter tehničnih karakteristik omrežja. Pri 110 kV kablovodih so investicijski stroški med 4-10-kratnikom glede na nadzemni vod.

5. Kakšni so stroški vzdrževanja daljnovodov, z upoštevanjem izrednih vremenskih razmer, v primerjavi s stroški vzdrževanja kablovodov?

Primerjava stroškov je podana v zgoraj omenjeni analizi. Poleg stroškov vzdrževanja pa je potrebno upoštevati tudi druge stroške, ki se pojavijo zaradi tehničnih značilnosti kablovodov, kot so kompenzacija jalove energije, ukrepi proti kapacitivnim stikalnim tokovom ipd, ki jih pri prostozračnih vodih ni.

6. O vrsti gradnje daljnovodov odloča investitor, ki je v večini primerov ELES. Na območju trase daljnovoda Cirkovce – Pince že poteka odkup kmetijskih zemljišč s strani ELES-a. S strani kmetovalcev in tudi iz medijev sem bila seznanjena, da na istem območju za enakovredna kmetijska zemljišča kmetje s strani ELES-a prejmejo enkrat nižje odkupne vrednosti kot od Sklada kmetijskih zemljišč. Kako ocenjujete takšno neenakovredno obravnavo pri zneskih za odkupe zemljišč s strani Elesa?

ELES na območju trase DV Cirkovce – Pince ne odkupuje zemljišč, pač pa pridobiva pravico graditi s pridobivanjem pravice služnosti na zemljiščih preko katerih poteka DV. ELES je zemljišča odkupoval samo za potrebe izgradnje 400 kV stikališča ob obstoječi RTP 220/110 kV Cirkovce. Odkup teh zemljišč je potekal na podlagi Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (ZUPUDPP). Za vsa zemljišča so bile izdelane cenitve sodnega cenilca, ki so bile osnova za izplačilo kupnine. Cenitve so bile izdelane po enakih kriterijih tako za zemljišča privatnih in drugih lastnikov, kot tudi za zemljišča v lasti Sklada, kar je bilo pojasnjeno vsem lastnikom zemljišč in tudi Skladu, prav iz razloga enotne in enakopravne obravnave vrednosti vseh zemljišč na tem območju.

Toda Sklad je kategorično zavrnil cenitve, ki jih je naročil ELES in postavil svojo vrednost in kriterije na podlagi Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (ZSKZ) in Pravilnika o prometu z nepremičninami. Temu se je ELES podredil ob pripombi, da je to nepravilno do ostalih lastnikov.

7. Ali ste z njimi seznanjeni? Ali in kako boste posredovali?

Po prejemu vaših vprašanj so nas z ELES seznanili, da Sklad kmetijskih zemljišč prodaja zemljišča v skladu z Zakonom o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (ZSKZ), ki je v tem primeru specialni zakon, ki nadvlada Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (ZUPUDPP), na osnovi katerega so odkupovali zemljišča od privatnih lastnikov. Zemljišča v lasti Sklada je družba ELES zato morala odkupiti preko javno objavljenega razpisa, kjer ponujena cena ni smela biti nižja od izhodiščne, saj bi v nasprotnem primeru bila ponudba ELES izločena kot neveljavna.

8. Ali ima ELES osnovo za razlastninjene lastnikov zemljišč, ki ne želijo podpisati pogodbe o služnostnih pravicah?

V primerih, da ne pride do sporazumnega dogovora o podpisu pogodbe je podlaga za razlastitev Zakon o urejanju prostora (ZUreP-1) ki je tudi krovni zakon za razlastitve in uveljavitev služnosti v javno korist - 92. člen, 93. člen, 94. člen do 110. člena in kjer je opredeljena tudi javna korist. Prav tako je podlaga 471. člen in 473. člen Energetskega zakona -1 (II- poglavje). Poleg ZUreP-1 pa je potrebno upoštevati

tudi Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (ZUPUDPP), kot specialni zakon, ki pa ureja vprašanja glede pridobivanja nepremičnin in pravic na njih za izvedbo prostorskih ureditev (1. člen, 2. odstavek, 3. alineja). Na osnovi teh zakonov je bil sprejet DPN, ki na konkretnih nepremičninah določa in uveljavlja javni interes.

9. Kako je mogoče, da se v kolikor se naredi prekategorizacija območja, v območje, kjer je stanovanjska gradnja več ni mogoče, potem pred EMS ne zaščiti prebivalcev, ki na tem območju živijo?

Za poseg izgradnje je bila izdelana »Presoja vplivov na okolje«, ki izkazuje, da prebivalci na tem območju po končani izgradnji ne bodo izpostavljeni čezmernim vplivom EMS.

10. Kako zagotavljate varnost državljanov na območjih, kjer je daljnovod umeščen neposredno med hiš, kar pomeni, da se bo obstoječa stanovanjska zgradba nahajala v celoti ali deloma v varovalnem pasu? Ali se v tem primeru državljanom ne ponudi nadomestna gradnja?

Kot je že navedeno zgoraj je bila za predmetni poseg izdelana »Presoja vplivov na okolje«, ki izkazuje, da nepremičnine, ki se bodo nahajale v varovalnem pasu daljnovoda, ne bodo izpostavljene čezmernim vplivom EMS. Investitor je dolžan postopati skladno s sprejetim državnim prostorskim načrtom, ki v 38.členu predvideva tudi odkup dveh nepremičnin. Stanovanjske hiše v varovalnem pasu, kot to določa Energetski zakon, so pogosto zgrajene tudi v drugih evropskih državah.

11. Ali je za izpostavljeno območje Sp. Kamenjščaka, kjer bo prišlo do križanja daljnovodov narejena študija vpliva na okolje s konkretnimi izračuni obstoječih vplivov in dodanimi novimi vplivi po gradnji trase Cirkovce-Pince?

Konkretni izračuni so izvedeni za vse nepremičnine v trasi daljnovoda in so podani v »Poročilu o vplivih na okolje«.

12. Zanima me ali obstaja študija o vplivu golosekov na okolje?

V sklopu postopka izdaje okoljevarstvenega soglasja so bili v »Poročilu o vplivih na okolje« narejeni izračuni sprememb vetrnih pogojev zaradi poseke gozda, ki pa so pokazali, da so spremembe zanemarljive.

13. Ali ste z oceno severne in južne variante, pripravljene s strani civilnih iniciativ na območju trase Beričevo-Divača, seznanili?

Predlogi, ki so bili podani v času javnih posvetov od novembra 2013 do januarja 2014, so obravnavani in smiselno vključeni v študijo variant in strokovne podlage. Obravnavanih je bilo 13 odsekov in izboljšanih je bilo okoli 50 km severne (dolžina 78,9 km) in južne variante (dolžina 90,1 km). Prejeli smo peticijo proti južni varianti s 3273 podpisi in seznanjeni smo s podporo 2271 državljanov proti severni varianti. Seznanjeni smo z dodatnimi predlogi za optimizacijo južne variante s strani civilnih iniciativ proti severni trasi. S predlogi smo seznanili tudi izdelovalce študije variant, okoljskega poročila in drugih strokovnih podlag, ki bodo o predlogih podali komentarje. Previdnostno načelo je upoštevano v predpisih, dodatno pa so bile s tem namenom ravno obravnavane optimizacije obeh variant. Zbiramo tudi odgovore na ostale navedbe civilnih iniciativ proti severni trasi. Ocena je bila predstavljena na zadnji medresorski koordinaciji PCI projektov.

14. Ali glede na dejstva podpirate umestitev Južne trase daljnovoda Beričevo-Divača v prostor?

Ministrstvo (MzI) je pobudnik DPN in kot tako ne more in ne sme vplivati, predlagati kaj šele podpirati variante, ki so v fazi proučevanja.

15. V kakšni fazi je priprava novele Uredbe o elektromagnetnih sevanjih? Kdaj bo sprejeta?

Novela Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju iz decembra 1996 (v nadaljevanju Uredba) je v programu dela MOP za leto 2017. Priprava omenjene novele je še v začetni fazi, saj MOP pripravlja strokovne podlage za spremembo Uredbe. Strokovne podlage bo izvedla ekipa strokovnih, zunanjih izvajalcev, ki so bili izbrani po postopku javnega naročanja. Kdaj bo novela prispela v medresorsko usklajevanje in kdaj bo nato sprejeta, še ni mogoče napovedati.

16. Ali ne bi bilo primernije, da se preden steče katerakoli gradnja daljnovodov v Sloveniji, najprej ustrezno novelira Uredba o elektromagnetnih sevanjih?

Menimo da tak pristop ne bi bil ustrezen. Kot je razvidno iz prejšnjega odgovora, ne gre za nalogo, ki bi bila končana v mesecu ali dveh, temveč za bolj dolgotrajen postopek. Bilo bi zelo neodgovorno do investitorjev in do javne službe, ki jo izvajajo, če bi se zaradi takega razloga ustavili vsi tisti energetski projekti, ki so v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja ali pa so ga celo že pridobili. Poleg tega je sedanja Uredba veljavna in je usklajena s priporočili, ki jih dajeta strokovni organizaciji, ki sta v svetu pristojni za to področje, to sta WHO (Svetovna zdravstvena organizacija) in ICNIRP (Mednarodna komisija za zaščito pred neionizirajočimi sevanji). V delu, kjer so določene mejne vrednosti, je uredba že danes bolj stroga, kot izhaja iz ureditev, ki jih imajo v drugih državah v EU. Skupaj z Ministrstvom za okolje si bomo prizadevali, da bi bila uredba čim prej prenovljena, vendar menimo, da ne bo prišlo do takšnih sprememb, da bi bilo zaradi njih potrebno predlagati ustavitve začetih postopkov

Lepo pozdravljeni,

Dr. Peter Gašperšič
MINISTER

Poslati: gp@dz-rs.si, po e-pošti

Priloge:

- Možnosti kabliranja slovenskega 110 kV omrežja
- Elaborat povprečne izpostavljenosti okolja EMS obstoječih daljnovodov za potrebe prehoda 220 kV omrežja na 400 kV Beričevo Divača